Gemeente Oudewater

RAADSINFORMATIEBRIEF Oudewater
18R.00430

Van : College van burgemeester en wethouders
Datum : 10 juli 2018
Portefeuillehouder(s) : Burgemeester
Portefeuille(s) : Recreatie & Toerisme
Contactpersoon : D. de Cauwer
Tel.nr. : 8987
E-mailadres : cauwer.d@woerden.nl

Onderwerp:

De Kracht van Oudewater

Kennisnemen van:

De voortgang van de Kracht van Oudewater

Inleiding:

De Kracht van Oudewater: stimuleren van de aantrekkelijkheid van Oudewater

In september 2017 is een overeenkomst gesloten tussen The Alignment House en de gemeente Oudewater. In deze overeenkomst kreeg The Alignment House een opdracht om in samenwerking met de stad met vier thema's aan de slag te gaan. De opdracht liep een half jaar, waarna een evaluatie zou plaatsvinden.

Kernboodschap:

In deze RIB treft u een korte terugblik aan op de activiteiten die in het kader van de Kracht van Oudewater hebben plaatsgevonden.

De Kracht van Oudewater was de afgelopen jaren (sinds 2016) een leerzame en boeiende vorm van co-creatie. Dit heeft een gedegen feitenfundament opgeleverd en een duidelijke en gedragen focus op een aantal maatschappelijke thema's.

Bij de activatie van de programma's is echter gebleken dat het bundelen van de kracht in de samenleving, nog onvoldoende gelukt is. Daarnaast is geconstateerd dat de rollen van The Alignment House en de gemeente hierbij onvoldoende effectief waren. Om deze reden is afgesproken de rollen van The Alignment House en de gemeente in het kader van Kracht van Oudewater te heroverwegen en in een andere vorm voort te zetten. In deze brief wordt verder het proces geschetst waarlangs dat zal verlopen.

Voor september 2017: Feitenfundament en focus

In 2016 werd door een aantal partijen geconstateerd dat er een impuls nodig was voor de aantrekkelijkheid van Oudewater om de stad "duurzaam te behouden". Initiatiefnemer The Alignment House startte in samenwerking met de gemeente, winkeliersvereniging de NOVO, horeca, club van 30, Rabobank, de inwoners en STRO het programma 'Kracht van Oudewater. Het doel van Kracht van Oudewater werd het aantrekkelijker maken en vitaliseren van de stad.

Goed samenwerken over verschillende organisaties (publiek en privaat) en met bewoners is een uitdaging. Om ervoor te zorgen dat de Kracht van Oudewater aansluit op de behoeften van de regio is een zogenaamd 'feitenfundament' neergezet, zowel kwalitatief als kwantitatief. Er is een gebiedsscan gemaakt, waarbij een analyse is gemaakt van de inwoners die wonen in de omgeving van Oudewater, op basis van behoefteprofielen en lifestyle. Verder zijn er onder meer koopstroomanalyses gemaakt. Aan de hand van focusgroepdiscussies zijn deze behoeften in kaart gebracht bij belangrijke doelgroepen voor Oudewater. Zo is ervoor gezorgd dat de programma's van Kracht van Oudewater uit de Oudewaternaren zelf is voortgekomen.

Op basis van dit gezamenlijke feitenfundament zijn de vier programma's gedefinieerd, die in de activatiefase uitgevoerd moesten gaan worden:

1. Winterprogrammering
2. Wonen in Oudewater (aantrekkelijk voor starters)
3. Magnetenaanpak
4. Actief ontdekken

Vanaf september 2017: Uitvoering van de Kracht van Oudewater

In september 2017 is begonnen met het opstarten van de verschillende programma's. De opdracht aan The Alignment House betrof het opstarten van de uitvoering, wat bestond uit de volgende elementen:

- Kick-offsessie Kracht van Oudewater breed
- Projectteam opstarten
- Ambtelijke afstemming
- Werkorganisaties neerzetten

Conform de opdracht heeft tijdens de periode van opdracht de kick-off sessie van de Kracht van Oudewater plaatsgevonden, zijn de projectteams opgestart, is de werkorganisatie neergezet en is de Kracht van Oudewater aangesloten op de ambtelijke organisatie.

Vervolgens zouden projectteams per programma de uitvoering verder oppakken. Zij zouden plannen van aanpak opstellen en bijbehorende financiering organiseren. Het bleek moeilijker om dit van de grond te krijgen dan voorzien. Zodoende heeft The Alignment House – naast de activiteiten zoals afgesproken in de offerte – meerdere stadsevents georganiseerd en heeft het een intensievere rol gepakt in de communicatie, de uitvoering en de projectteams.

In totaal zijn de volgende zaken ondernomen voor de programma's in de periode september 2017 tot februari 2018.

Winterprogrammering

Het doel van dit programma is om in de winter meer mensen naar de binnenstad van Oudewater te trekken. In Oudewater zijn er in de wintermaanden minder activiteiten in vergelijking met de zomermaanden. Door met ondernemers en de gemeente de aankleding van de stad te verbeteren en gezamenlijk evenementen neer te zetten in de winter, wordt Oudewater ook in de koude maanden aantrekkelijker voor bewoners en toeristen.

Dit programma heeft een projectgroep die met name uit lokale ondernemers bestaat (horeca en retail). In de genoemde periode is de werkgroep een aantal keer bij elkaar geweest. Daarbij zijn acties voor op korte termijn in gang gezet – met als focus deze winterperiode – zoals het verder aankleden van het centrum en

het verlevendigen van de koopavonden. De volgende activiteiten horen bij de winterprogrammering: mannenavond, verlichten van de bomen, terrassen verwarmen, wijn-en-spijs wandelingen en een winterse editie van Pracht aan de Gracht.

Er zijn gesprekken gevoerd om afgelopen winter al bijvoorbeeld een mannenavond of een winterse editie van pracht aan de gracht te organiseren. Er was echter te weinig voorbereidingstijd om dit voor elkaar te krijgen. Daarnaast waren de termijnen voor het aanvragen van vergunningen voor de winter verlopen. Wel is er uitvoering gegeven aan het verlichten van de bomen in de binnenstad. Dit heeft voor positieve belangstelling gezorgd in Oudewater en de omgeving.

Wonen in Oudewater
Meer woonruimte voor starters op de woningmarkt door het beter benutten van de huidige mogelijkheden binnen Oudewater en het zorgen van een goede doorstroming in de woningmarkt. Met makelaars, investeerders, woningcorporatie, bewoners en de gemeente wordt gekeken wat binnen de huidige kaders mogelijk is voor het optimaliseren van het Oudewaterse woningvraagstuk.

Voor 'Wonen in Oudewater' zijn vier deelprojecten gestart. Er is een start gemaakt met het vormen van verschillende werkgroepen, maar er zijn geen concrete acties uit gekomen.

Magnetenaanpak
Het versterken van de magneetfunctie van de binnenstad. Elke stad is een aantal zogenaamde magneten rijk: mensen, gebouwen, plekken, instituten die een zekere aantrekkingskracht hanteren voor de lokale gemeenschap en de regio daaromheen. Dit zijn verzamel- en ontmoetingsplekken. In de afgelopen jaren is het centrum van Oudewater een aantal magneten verloren, waaronder de apotheek en de bibliotheek. Dit heeft een verminderde toestroom van bezoekers teweeggebracht binnen het hart van de stad. Het hart van de stad moet weer bruisen en dit is haalbaar door het weer haar voormalige rol als middelpunt van de stad te laten herpakken.

Er zijn gesprekken gevoerd over de toekomst van de Klepper, het accommodatiebeleid en de positie van de bibliotheek in Oudewater. Politiek is dit onderwerp in de afgelopen periode veelvuldig aan de orde gekomen. Rond de bibliotheek is het besluit genomen om de waarde en het kapitaal van een fysieke bibliotheek als netwerkorganisatie en ketenpartner in het sociaal domein en de verbinding met Kracht van Oudewater/ magnetenaanpak te erkennen. Een uitwerking voor de huisvesting van de bibliotheek, in relatie tot een voorstel voor huisvesting is onderdeel van de coalitieonderhandelingen.

Actief ontdekken
Oudewater is een prachtige historische stad, met een bourgondisch karakter. Maar de stad is deels ook een verborgen parel op het gebied van actieve en sportieve bezigheden en dit moet beter belicht worden. De naamsbekendheid hiervan moet aanzienlijk vergroot worden, om het daarmee te ontsluiten als centrum van het Groene Hart. Dit is het doel van het programma Actief Ontdekken.

Hoe kan Oudewater beter aansluiten op het Groene Hart en aantrekkelijker worden voor bezoekers, zowel offline als online? Hoe is de routing van en naar Oudewater voor bezoekers te water, met de auto, met de fiets en lopend? En hoe kan dit verder geoptimaliseerd worden?

Deze projectgroep kent drie deelterreinen, die elk zelfstandig aan de slag zijn: *customer journey* richt zich op de vraag hoe de routing van en naar Oudewater verbeterd kan worden. *Eetbare stad* richt zich op het verbinden van alles wat groeit in en om de stad met de inwoners en horeca in Oudewater. *Waterrecreatie* richt zich op het verbeteren van het ontsluiten van Oudewater voor mensen die te water de stad aandoen.

In de periode september 2017 – februari 2018 zijn de projectgroepen opgezet. Na februari is de gemeente met deze drie verschillende projectgroepen verder gegaan. Op dit moment is de werkgroep *eetbare stad* actief bezig met het uitvoeren van verschillende werkzaamheden. Daarnaast is er intern onderzoek gedaan naar het optimaliseren van de groene toeristische informatieborden. Ook worden er vorderingen gemaakt met het optimaliseren van waterrecreatie. Het is de bedoeling dat er in 2018 een water- en stroomvoorziening voor boten is gerealiseerd. Daarnaast wordt in het najaar 2018 bekeken wat een goede locatie is voor het realiseren van een botenhelling.

Communicatie/Beeldmerk
In het kader van de Kracht van Oudewater is een beeldmerk ontworpen, dat ook gepresenteerd is aan de deelnemers die bij de Kracht van Oudewater betrokken zijn. Op dit beeldmerk is enthousiast gereageerd. Gemeente Oudewater heeft dit beeldmerk overgenomen, inclusief de auteurs- en gebruiksrechten. Dit kan in de toekomst worden gebruikt voor activiteiten. Het beeldmerk is in de bijlage opgenomen.

Financiën

Voor recreatie en toerisme was voor het jaar 2018 een bedrag van €30.000,- begroot. Hiervan is €4.400,- besteed aan The Alignment House in het kader van de activiteiten in het kader van de Kracht van Oudewater. Het resterende bedrag wordt ingezet voor projecten rondom recreatie en toerisme. In het kader van de Kracht van Oudewater was ook voorzien dat er sprake zou kunnen zijn van aanvullende financiering bij de verschillende programma's. Dit is in de afgelopen periode nog niet gerealiseerd.
Zoals eerder gemeld in RIB 17R.00741, heeft The Alignment House op basis van een collegebesluit in totaal € 24.500 geoffreerd voor verleende werkzaamheden voor dit traject.

Vervolg:

Hoe verder met de Kracht van Oudewater?

Zoals hierboven beschreven, is in de afgelopen twee jaar een stevig feitenfundament gelegd en is er een heldere focus voor de stad gekomen, met bijbehorende programma's.

In het afgelopen half jaar heeft The Alignment House conform de opdracht een start gemaakt met de uitvoering en daarnaast zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd, is een aanpak van de grond gekomen en is een aantal resultaten geboekt.

We hebben geconstateerd dat in de samenwerking tussen de samenleving, The Alignment House en de gemeente een aantal zaken onduidelijk was. De gemeente trad op als financier en als opdrachtgever aan The Alignment House, terwijl de Kracht van Oudewater juist uitgaat van een gezamenlijke verantwoordelijkheid vanuit de samenleving. Het is aanleiding geweest voor gesprek over een andere rolverdeling.

Er is geconstateerd dat het nog onvoldoende gelukt is de Kracht van Oudewater gedragen te laten zijn door de samenleving en de uitvoering nog te veel afhankelijk is van partijen die voor hun inzet financiering behoeven. Als de Kracht van Oudewater een samenwerkingsverband is vanuit de Oudewaterse samenleving, dan moeten de activiteiten ook vanuit de Oudewaterse samenleving gedragen worden. Het gaat hierbij om zowel inspanning als financiering. Datzelfde geldt voor de 'governance': duidelijk moet zijn wie de koers bepaalt, wie de financiën bewaakt en wie de pers te woord staat. Daarnaast is het de vraag wie er zicht houdt op de ontwikkeling van de huidige en nieuwe programma's, wie zorg draagt voor feilloze uitvoering van onze programma's en hoe onderling contact wordt behouden. De gemeente kan hieraan vanzelfsprekend bijdragen, maar is één van de partijen.

Daarom is met The Alignment House afgesproken de activiteiten in het kader van de Kracht van Oudewater niet langer volgens de methodiek van het Plan van Aanpak uit september 2017 vorm te geven en financieren. In afwachting van een nieuwe structuur (en in afwachting van de uitkomst van de collegeonderhandelingen) zijn de activiteiten in het kader van de Kracht van Oudewater tijdelijk opgeschort.

Vervolg: Oudewaterse coalitie
Voor het vervolg is de vraag nu hoe een Oudewaterse coalitie kan worden gesmeed, waar in samenwerking de verantwoordelijkheid wordt gevoeld voor een programma als de Kracht van Oudewater (en de bewaking van de identiteit / stadspromotie voor Oudewater).

In de tussentijd werken de verschillende partijen verder aan hun eigen onderwerpen. Voor de gemeente betekent dit dat er twee rollen zijn in relatie tot de Kracht van Oudewater:
- Beoordelaar (vanuit de publiekrechtelijke rol van de gemeente) van vragen / initiatieven die voortkomen

uit de Kracht van Oudewater. Denk hierbij aan bijvoorbeeld vergunningverlening of beoordeling van (ruimtelijke) inpasbaarheid en wenselijkheid. Vanzelfsprekend speelt ook de gemeenteraad hierbij een rol.

- Deelnemer (in enige vorm) aan het overleg van de Kracht van Oudewater, maar nadrukkelijk als één van de partijen

Daarnaast moet gekeken worden wie de verantwoordelijkheid voelen om de 'Oudewaterse coalitie' te vormen. The Alignment House heeft aangegeven hier voor zichzelf als organisatie in Oudewaterse samenleving een rol te zien. Zij zou met andere partijen invulling kunnen geven aan de uitvoering en verdere ontwikkeling van de Kracht van Oudewater. Vervolgens moet bekeken worden welke rol de gemeente voor zichzelf hierin ziet weggelegd. De vorm zou verder moeten worden uitgewerkt en de rol van de verschillende partijen daarbij zou moeten worden verduidelijkt, evenals het 'eigenaarschap' van de ontwikkelde concepten. Er moet een heldere governance-structuur worden gemaakt.

In de tussentijd
Los van hoe de Kracht van Oudewater als geheel vorm krijgt, zullen enkele programma's sowieso doorgang vinden. Er wordt gekeken of de werkgroep rondom de winterprogrammering alsnog verder aan de slag kan gaan. Daarnaast zullen de werkgroepen gekoppeld aan *actief ontdekken* blijven bestaan. De thema's 'magnetenaanpak' en 'wonen in Oudewater' moeten nog geborgd worden. Wij zullen, ook naar aanleiding van de uitkomsten van de coalitieonderhandelingen, bezien hoe dit kan worden vormgegeven.

De gemeente Oudewater zal daarnaast het TCPO (Toeristisch Cultureel Platform Oudewater) opnieuw activeren. De wijze waarop dit gebeurt, wordt tussen diverse partijen besproken onder leiding van de portefeuillehouder. Er blijkt tussen partijen behoefte te blijven bestaan aan operationele afstemming.
De gemeente zal verder werken aan de uitvoering van het cultuurpact, waar de Arminiuswinter en het Vestingplan Oudewater onderdeel van zijn.

Het college van burgemeester en wethouders,

De wnd. secretaris,	De burgemeester,
ir. W.J. Tempel	mr. drs. P. Verhoeve

Bijlage 1: Beeldmerk Kracht van Oudewater

Het beeldmerk is door Krista Stofberg ontworpen en gepresenteerd in een van de bijeenkomsten van de Kracht van Oudewater. Er is ook een uitwerking gemaakt voor de verschillende thema's die in de Kracht van Oudewater worden behandeld.